

หลักสูตร การทำพรมเช็ดเท้า จำนวน ๙ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบางมูลนาก

ความเป็นมา

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอบางมูลนาก การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ ๒๕๖๑ ภายใต้กรอบเวลา ๒ ปี ที่จะพัฒนา ๕ ศักยภาพของพื้นที่ใน ๕ กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน ๕ ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เทำทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจ ที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมี คุณภาพ ทัวถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ

สภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากร ธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากจะมีการประกอบอาชีพเพื่อเป็นการเลี้ยงตัวเองและครอบครัวแล้ว ยังมีสิ่งทีถือว่าเป็นภาระหนักคืออาหารเพื่อบริโภคประจำวัน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เราจะต้องสร้างขึ้นหรือหาทดแทนโดยวิธีการต่างๆ เพื่อการอยู่รอด

จากการสำรวจในปัจจุบันพบว่าในชุมชนมีเศษผ้าที่เหลือจากการทำสินค้า เช่น กางเกง เสื้อใน หมูบ้านจำนวนมาก จึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องการทำพรมเช็ดเท้าใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการผลิตพรมเช็ดเท้าที่สวยงามจึงได้ริเริ่มทอพรมเช็ดเท้า ปัจจุบันมีการนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของสำหรับใช้สอยในชีวิตประจำวันมากมาย เช่น พรมเช็ดเท้าจากเศษผ้า ของใช้ที่ทุกๆครัวเรือนจะต้องมี ทุกวันนี้พรมเช็ดเท้าจะมีลวดลายและรูปแบบต่างๆ มากมายให้เราเลือกใช้ วิธีทำก็ไม่ได้ยากอย่างที่คิด อีกทั้งสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพอิสระได้อีกด้วย ถือว่าเป็นอาชีพที่น่าสนใจ ลงทุนน้อย ทำง่าย สร้างรายได้เป็นกอบเป็นกำ

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพ การทำพรมเช็ดเท้า มีหลักการ ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรอาชีพที่ส่งเสริม และอนุรักษ์ความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒. เป็นหลักสูตรอาชีพที่เน้นการนำวัสดุธรรมชาติที่มีมากและเหลือใช้ในท้องถิ่นมาสร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อให้ประชาชนเกิดรายได้
๓. เป็นหลักสูตรการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำของประชาชน

จุดหมาย

หลักสูตรการประกอบอาชีพ การทำพรมเช็ดเท้า มีจุดหมาย ดังนี้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และมีทักษะในการทำพรมเช็ดเท้า
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และมีทักษะในการทำพรมเช็ดเท้ารูปแบบต่างๆ
๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบและสร้างผลิตภัณฑ์ที่มาจากเศษผ้าได้
๔. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประกอบอาชีพ และสร้างรายได้ที่ยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้หลักสูตรการประกอบอาชีพ การทำพรมเช็ดเท้า มี ดังนี้

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ เพื่อสร้างรายได้เพิ่ม

ระยะเวลา จำนวน ๙ ชั่วโมง

๑. ภาคทฤษฎี ๓ ชั่วโมง
๒. ภาคปฏิบัติ ๖ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ จำนวน ๓ ชั่วโมง

- ๑.๑ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ
- ๑.๒ความสำคัญในการทำพรมเช็ดเท้า
- ๑.๓แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการทำพรมเช็ดเท้า
- ๑.๔แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์พรมเช็ดเท้า

๒. ทักษะในการประกอบอาชีพ จำนวน ๕ ชั่วโมง

๒.๑ ขั้นตอนการเลือกวัสดุอุปกรณ์ในการทำพรมเช็ดเท้า จำนวน ๑ ชั่วโมง

- ๒.๑.๑ วัสดุ อุปกรณ์
- ๒.๑.๒ การคัดเลือกเศษผ้า
- ๒.๑.๓ การหาวัตถุดิบ

๒.๒ ขั้นตอนการทำพรมเช็ดเท้า จำนวน ๔ ชั่วโมง

- ๒.๒.๑ เตรียมวัสดุ อุปกรณ์
- ๒.๒.๒ การคัดเลือกเศษผ้าในการทำพรมเช็ดเท้า
- ๒.๒.๓ การตัดกระสอบป่านรูปแบบต่างๆ
- ๒.๒.๔ การเย็บพรมเช็ดเท้า
- ๒.๒.๕ การออกแบบและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์พรมเช็ดเท้า

๓. การบริหารจัดการอาชีพ จำนวน ๑ ชั่วโมง

- ๓.๑ การควบคุมคุณภาพ
- ๓.๒ การตลาด

การจัดกระบวนการเรียนรู้

๑. ช่องทางการประกอบอาชีพ

๑.๑ วิทยากรให้ความรู้ถึงความรู้ถึงความรู้และความสำคัญและความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพทำผลิตภัณฑ์จากเชือกและกระดาษกล้วย

๑.๒ ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เอกสาร สถานประกอบการ สถานที่จัดจำหน่าย

๑.๓ สรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา

๒. ทักษะในการประกอบอาชีพ

๒.๑ การบรรยาย

๒.๒ การสาธิต

๒.๓ การออกแบบ

๒.๔ การฝึกปฏิบัติสร้างสรรค์ชิ้นงานแบบต่าง ๆ

๒.๕ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน

๓. การบริหารจัดการอาชีพ

๓.๑ การผลิต

๓.๑.๑ สำรวจแหล่งทุน

๓.๑.๒ สำรวจแหล่งวัตถุดิบในท้องถิ่น

๓.๒ การควบคุมคุณภาพ

๓.๒.๑ กำหนดมาตรฐาน คุณภาพของชิ้นงาน ความสวยงาม ความทนทาน แข็งแรง

๓.๓ การตลาด

๓.๓.๑ ศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาด

- ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

- แหล่งท่องเที่ยว

๓.๓.๒ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ เช่น

- เว็บไซต์อำเภอ จังหวัด

- แผ่นพับโฆษณา

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทำพรมเช็ดเท้า

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า	๑. ผู้เรียนสามารถบอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพทำพรมเช็ดเท้า ๒. ผู้เรียนสามารถบอกความสำคัญในการทำพรมเช็ดเท้า ๓. ผู้เรียนรู้จักและศึกษาจากแหล่งเรียนรู้แหล่งจำหน่ายพรมเช็ดเท้า	๑. ความสำคัญในการทำพรมเช็ดเท้า ๒. แหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการทำพรมเช็ดเท้า ๓. แหล่งจำหน่ายพรมเช็ดเท้า ๔. รูปแบบ วิธีการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า	๑. วิทยากรบรรยายให้ความรู้ การศึกษาจากใบความรู้เรื่องความสำคัญของการทำพรมเช็ดเท้า ๒. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาในการทำพรมเช็ดเท้า ๓. ศึกษาดูงานจากแหล่งจำหน่ายพรมเช็ดเท้า ๔. วิทยากรกับผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์รูปแบบ วิธีการในการประกอบอาชีพการทำพรมเช็ดเท้าที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ที่เป็นไปตามความพร้อมและศักยภาพของผู้เรียนเช่นการเป็นเจ้าของกิจการ การจัดทำเฉพาะบางส่วน การรับจ้าง เป็นต้น	๑	-
				๑	
				๑	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒. ทักษะอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า	๑. ผู้เรียนสามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำพรมเช็ดเท้าได้ ๒. ผู้เขียนสามารถคัดเลือกเศษผ้าต่าง ๆ ที่ใช้ทำพรมเช็ดเท้าได้ ๓. ผู้เรียนสามารถบอกแหล่งวัตถุดิบได้ ๔. ผู้เรียนสามารถทำพรมเช็ดเท้าและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าได้	๑. วัสดุและอุปกรณ์ในการทำพรมเช็ดเท้า ๒. การคัดเลือกเศษผ้าต่าง ๆ ที่ใช้ทำพรมเช็ดเท้าได้ ๓. การบอกแหล่งที่มาของวัตถุดิบได้ ๔. การทำพรมเช็ดเท้า ๔.๑ การเลือกเศษผ้าและสี ๔.๒ การตัดรูปแบบพรมเช็ดเท้า ๕. ฝึกปฏิบัติการออกแบบและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า ๕.๑ ลายแดงโม ๕.๒ ลายโดเรมอน ๕.๓ รูปแบบหกเหลี่ยม ๕.๔ รูปแบบหัวใจ ๕.๕ อื่นๆที่สนใจ	๑. วิทยากรบรรยายถึงคุณลักษณะคุณสมบัติ และวิธีการใช้วัสดุอุปกรณ์แต่ละชนิด พร้อมทั้งแสดงตัวอย่างของวัสดุอุปกรณ์ชิ้นนั้น ๒. วิทยากรบรรยายถึงคุณสมบัติส่วนต่าง ๆ ของเศษผ้าที่ใช้ทำพรมเช็ดเท้าพร้อมทั้งสาธิตการคัดเลือกเศษผ้าชนิดต่าง ๆ ๓. วิทยากรบรรยายพร้อมทั้งยกตัวอย่างสถานที่ หรือ แหล่งวัตถุดิบเศษผ้าในชุมชน ๔. วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทำพรมเช็ดเท้า ๔.๑ วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเลือกเศษผ้าและสีส้นของผ้า ๔.๒ วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการออกแบบการตัดกระสอบป่านเพื่อทำเป็นแบบของพรมเช็ดเท้า ๕. วิทยากรสาธิตและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงาน ต่อไปนี้	-	๑

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
(ต่อ) ๒. ทักษะอาชีพการทำพรมเช็ดเท้า	๑. ผู้เรียนสามารถบอกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำพรมเช็ดเท้าได้ ๒. ผู้เขียนสามารถคัดเลือกเศษผ้าต่าง ๆ ที่ใช้ทำพรมเช็ดเท้าได้ ๓. ผู้เรียนสามารถบอกแหล่งวัตถุดิบได้ ๔. ผู้เรียนสามารถทำพรมเช็ดเท้าและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าได้	๑. วัสดุและอุปกรณ์ในการทำพรมเช็ดเท้า ๒. การคัดเลือกเศษผ้าต่าง ๆ ที่ใช้ทำพรมเช็ดเท้าได้ ๓. การบอกแหล่งที่มาของวัตถุดิบได้ ๔. การทำพรมเช็ดเท้า ๔.๑ การเลือกเศษผ้าและสี ๔.๒ การตัดรูปแบบพรมเช็ดเท้า ๕. ฝึกปฏิบัติการออกแบบและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า ๕.๑ ลายแตงโม ๕.๒ ลายโดเรมอน ๕.๓ รูปแบบหกลเหลี่ยม ๕.๔ รูปแบบหัวใจ ๕.๕ อื่นๆที่สนใจ	๕.๑ ลายแตงโม - ฝึกปฏิบัติกับวิทยากร - ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ๕.๒ ลายโดเรมอน - ฝึกปฏิบัติกับวิทยากร - ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ๕.๓ รูปแบบหกลเหลี่ยม - ฝึกปฏิบัติกับวิทยากร - ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ๕.๔ รูปแบบหัวใจ - ฝึกปฏิบัติกับวิทยากร - ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ๕.๕ อื่นๆที่สนใจ - ฝึกปฏิบัติกับวิทยากร - ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง		๔

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓. การบริหารจัดการอาชีพ	๑. ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการการผลิต ผลิตภัณฑ์พรมเช็ดเท้า ๒. ผู้เรียนสามารถควบคุมคุณภาพมาตรฐานของชิ้นงานได้ ๓. ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการการตลาดได้	๑. การผลิต ๑.๑ สํารวจแหล่งทุน ๑.๒ สํารวจแหล่งวัตถุดิบในท้องถิ่น ๒. การควบคุมคุณภาพกำหนดมาตรฐานของชิ้นงาน ๒.๑ ความสวยงาม ๒.๒ ความทนทานแข็งแรง ๓. การตลาด ๓.๑ การศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ ความต้องการของตลาด - ศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน - แหล่งท่องเที่ยว ๓.๒ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ - เว็บไซต์อำเภอ จังหวัด - แผ่นพับโฆษณา	๑. วิทยากรบรรยายให้ความรู้และศึกษาจากเอกสาร ใบความรู้ ๒. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันกำหนดคุณภาพและมาตรฐานของชิ้นงานด้านความสวยงาม ความทนทานแข็งแรง ๓. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่องการตลาดและการศึกษาดูงาน - ศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน - แหล่งท่องเที่ยว ๔. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับโฆษณาประชาสัมพันธ์ - การขึ้นเว็บไซต์ - การทำแผ่นพับ ครูและผู้เรียนสามารถถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒ ๓ ๔ ได้	-	๑

สื่อการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากเอกสาร / ใบความรู้
๒. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดผลประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐